

Monumentnummer*: 512122

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 14 maart 2000
Kadaster deel/nr 82699/110

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Jaarsveld Lopik Utrecht

Locatiennaam Locatieomschrijving
Jaarsveld

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Jaarsveld B 184

Omschrijving**

Omschrijving

Het achter de Lekdijk gelegen POLDERHUIS is opgetrokken op een nagenoeg rechthoekige plattegrond en telt hoofdzakelijk twee bouwlagen onder een samengestelde kap. De dakbedekking bestaat uit gesmoorde tuile du Nordpannen. De vensters zijn voorzien van rond-, korf- en segmentboogvormige ontlastingsbogen met zandstenen aanzet- en sluitstenen. De vensters in de eerste bouwlaag zijn voorzien van rood-wit geschilderde luiken in een groene omlijsting. De asymmetrische voorgevel is in drieën geleed. Het iets naar voren springende linker bouwdeel bestaat uit een trapgevel met twee bouwlagen onder een zadeldak met de nokrichting haaks op de weg. De gevel heeft een trapgevelbeëindiging met een schilddragende leeuw voorzien van het wapen van de provincie Utrecht als bekroning. De gevel bevat in de eerste bouwlaag twee kruiskozijnen. De tweede bouwlaag bevat drie gekoppelde vensters met bovenlichten, gescheiden door muurdammen. Eronder is in hardsteen de spreuk 'Vivo leo cespite tutus' uitgehakt, met ter weerszijden de data '1675' en '1903'. De geveltop heeft een klokvormig spaarveld met daarin een kruiskozijn onder een rondboog. De topgevel is voorts verlevendigd met sierankers. Het middelste bouwdeel is een langsgewel van twee bouwlagen hoog en twee vensterassen breed. Links bevindt zich op de begane grond ene uitgebouwd rondboogvormig portiek. Hierin bevindt zich de hoofdentree, bestaande uit een houten deur met zijlichten met een rondboogvormig bovenlicht. Rechts ervan bevat de langsgewel een kruisvenster. Boven het portiek is een hardstenen balustrade met bolvormige hoekbekroningen aangebracht. De gevel heeft ter plaatse openslaande balkondeuren met bovenlichten en rechts een kruiskozijn. Het meest rechtse bouwdeel is een langsgewel van twee vensterassen, elk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

met een kruiskozijn; aan de voorzijde slechts één bouwlaag hoog. Het dakvlak wordt doorbroken door twee dakkapellen onder schilddakjes. De linkerzijgevel bevat een deur en een aantal kruiskozijnen. In de rechterzijgevel komen twee boven elkaar geplaatste kruiskozijnen voor. Tegen de achtergevel is haaks op het hoofdvolume een bouwdeel van één bouwlaag onder zadeldak gezet. Tegen dit bouwdeel is aan de noordwestzijde een stenen schuur onder zadeldak geplaatst.

In het interieur van het kantoor is nagenoeg de oorspronkelijke indeling gehandhaafd. De begane grond bevat als voornaamste vertrekken de hal en het trappenhuis. Rechts is in de hal een kapstok in neorenaissancestijl met wapenschilden geplaatst. De belangrijkste vertrekken bevinden zich op de eerste verdieping. Het trappenhuis heeft een houten plafond met lichtkoepel. De grote vergaderzaal is gesitueerd in het linker bouwdeel. Deze zaal is uitgevoerd met houten lambrizingen, waarin een aantal kasten zijn opgenomen. Aan de zuidwestzijde bevindt zich een haardpartij met groene tudor-reliëftegels en een houten schoorsteenmantel met neorenaissance-ornamentiek. In het middelste venster is een glas-in-loodvenster aangebracht met het wapen van de provincie Utrecht. De korbelen die de balken ondersteunen zijn bevestigd met rozetten en rusten op natuurstenen consoles. Het meubilair, zoals de vergadertafel en de stoelen, dateert uit de bouwtijd. De kamer van de dijkgraaf naast de vergaderzaal is in een zelfde stijl uitgevoerd.

Waardering

Het pand is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde als karakteristiek voorbeeld van een polderhuis in Hollandse neorenaissancestijl van omstreeks 1900. Het is gaaf wat betreft de hoofdvorm, het materiaalgebruik en de detaillering van het exterieur en deels ook het interieur. Het polderhuis is bovendien van belang als uiting van de bestuurlijke geschiedenis van het Hoogheemraadschap van de Lekdijk Benedendams en IJsseldam. Tevens heeft het ensemblewaarde door de beeldbepalende ligging aan de Lekdijk.

Hoofdcategorie

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Subcategorie

Bestuursgebouw en onderdl

Functie

Polderhuis